

॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता — पद पाठः

षष्ठकाण्डे षष्ठः प्रश्नः

सोममन्त्रब्राह्मणनिरूपणं

ॐ नमः परमात्मने । श्री गुरुभ्यो नमः । हरिः ॐ

सुवर्गायेति सुवः—गाय। वै। एतानि। लोकय। हूयन्ते। यत्। दार्षिणानि। द्वाभ्याम्।
गार्हपत्य इति गार्ह—पत्ये। जुहोति। द्विपादिति द्वि—पात्। यजमानः। प्रतिष्ठित्या इति
प्रति—स्थित्यै। आग्नीदध्र इत्याग्नि—इदध्रे। जुहोति। अन्तरिक्षे। एव। एति। क्रमते। सदः।
अभि। एति। एति। सुवर्गमिति सुवः—गम्। एव। एनम्। लोकम्। गमयति। सौरीभ्याम्।
ऋग्भ्यामित्यृक्—भ्याम्। गार्हपत्य इति गार्ह—पत्ये। जुहोति। अमुम्। एव। एनम्।
लोकम्। समारोहयतीति सं—आरोहयति। नयवत्येति नय—वत्या। ऋचा। आग्नीदध्र
इत्याग्नि—इदध्रे। जुहोति। सुवर्गस्येति सुवः—गस्य। लोकस्य। अभिनीत्या इत्यभि—नीत्यै।
दिवम्। गच्छ। सुवः। पत्। इति। हिरण्यम्। १ (५०) ॥ [१] ॥ हुत्वा। उदिति। गृह्णाति।
सुवर्गमिति सुवः—गम्। एव। एनम्। लोकम्। गमयति। रूपेण। वः। रूपम्। अभि। एति।
एमि। इति। आह। रूपेण। हि। आसाम्। रूपम्। अभि। एति। *एति। यत्। हिरण्येन।
तुथः। वः। विश्ववेदा इति विश्व—वेदाः। वीति। भजतु। इति। आह। तुथः। ह। स्म। वै।
विश्ववेदा इति विश्व—वेदाः। देवानाम्। दार्षिणाः। वीति। भजति। तेन। एव। एनाः। वीति।
भजति। एतत्। ते। अग्ने। राधः। २ (५०) ॥ [२] ॥ एति। एति। सोमच्युतमिति सोम—
च्युतम्। इति। आह। सोमच्युतमिति सोम—च्युतम्। हि। अस्य। राधः। एति। एति। तत्।
मित्रस्य। पथा। नय। इति। आह। शान्त्यै। ऋतस्य। पथा। प्रेति। इत्। चन्द्रदार्षिणा इति

चन्द्र—द॒र्षि॒णाः । इति॑ । आ॒ह । स॒त्यम् । वै । ऋ॒तम् । स॒त्येन॑ । ए॒व । ए॒नाः । ऋ॒तेन॑ । वी॒ति ।
 भ॒जति॑ । य॒ज्ञस्य॑ । प॒था । सु॒वि॒ता । न॒यन्तीः॑ । इति॑ । आ॒ह । य॒ज्ञस्य॑ । हि । ए॒ताः । प॒था । य॒न्ति ।
 यत् । द॒र्षि॒णाः । ब्रा॒ह्म॒णम् । अ॒द्य । रा॒ध्या॒सम् । ३ (५०) ॥ [३] ॥ ऋ॒षि॑म् । आ॒रु॒षे॒यम् ।
 इति॑ । आ॒ह । ए॒षः । वै । ब्रा॒ह्म॒णः । ऋ॒षिः । आ॒रु॒षे॒यः । यः । शु॒श्रु॒वान् । तस्मा॑त् । ए॒वम् । आ॒ह ।
 वी॒ति । सु॒वः । प॒श्य । वी॒ति । अ॒न्तरि॑ष्वम् । इति॑ । आ॒ह । सु॒वर्ग॑मिति॒ सु॒वः—गम् । ए॒व । ए॒नम् ।
 लो॒कम् । ग॒म॒यति॑ । यत॑स्व । स॒द॒स्यैः॑ । इति॑ । आ॒ह । मि॒त्र॒त्वाये॑ति॒ मि॒त्र—त्वाय॑ । अ॒स्मद्वा॑त्रा
 इत्य॑स्मत्—दा॒त्राः । दे॒व॒त्रेति॑ दे॒व—त्रा । ग॒च्छ॒त । म॒धु॒मती॑रिति॒ म॒धु—मतीः॑ । प्र॒दा॒तार॑मिति॒
 प्र—दा॒तार॑म् । ए॒ति । वि॒श॒त । इति॑ । आ॒ह । व॒यम् । इ॒ह । प्र॒दा॒तार॑ इति॒ प्र—दा॒तारः॑ । स्मः ।
 अ॒स्मान् । अ॒मुत्र॑ । म॒धु॒मती॑रिति॒ म॒धु—मतीः॑ । ए॒ति । वि॒श॒त । इति॑ । ४ (५०) ॥ [४] ॥ वा॒व ।
 ए॒तत् । आ॒ह । हि॒र॒ण्यम् । द॒दा॒ति । ज्योतिः॑ । वै । हि॒र॒ण्यम् । ज्योतिः॑ । ए॒व । पु॒रस्ता॑त् । ध॒त्ते ।
 सु॒वर्ग॑स्येति॒ सु॒वः—गस्य॑ । लो॒कस्य॑ । अ॒नु॒ख्या॒त्या इत्य॑नु—ख्या॒त्यै । अ॒ग्नी॒ध इत्य॑ग्नि—इ॒धे ।
 द॒दा॒ति । अ॒ग्नि॒मु॒खा॒नित्य॑ग्नि—मु॒खान् । ए॒व । ऋ॒तून् । प्री॒णा॒ति । ब्र॒ह्म॒णे । द॒दा॒ति । प्र॒सू॒त्या इति॑
 प्र—सू॒त्यै । हो॒त्रे । द॒दा॒ति । आ॒त्मा । वै । ए॒षः । य॒ज्ञस्य॑ । यत् । हो॒ता । आ॒त्मान॑म् । ए॒व ।
 य॒ज्ञस्य॑ । द॒र्षि॒णाभिः॑ । स॒मिति॑ । अ॒र्द्ध॒यति॑ ॥ [५] ॥

(हिरण्य५ राधो राध्यास ममुत्र मधुमतीरा विशतेत्य षात्रिंशच्च)

॥ १ ॥

★

स॒मि॒ष्ट॒यजू॑षीति॒ स॒मि॒ष्ट—यजू॑षि । जु॒हो॒ति । य॒ज्ञस्य॑ । स॒मि॒ष्ट्या इति॑ सं—इ॒ष्ट्यै । यत् । वै ।
 य॒ज्ञस्य॑ । क्रू॒रम् । यत् । वि॒लि॒ष्ट॒मिति॑ वि—लि॒ष्टम् । यत् । अ॒त्ये॒तीत्य॑ति—ए॒ति । यत् । न । अ॒त्ये॒-
 तीत्य॑ति—ए॒ति । यत् । अ॒ति॒क॒रो॒तीत्य॑ति—क॒रो॒ति । यत् । न । अ॒पीति॑ । क॒रो॒ति । तत् । ए॒व ।
 तैः । प्री॒णा॒ति । न॒व । जु॒हो॒ति । न॒व । वै । पु॒रु॒षे । प्रा॒णा इति॑ प्र—अ॒नाः । पु॒रु॒षेण॑ । य॒ज्ञः । स॒मि॒त
 इति॑ सं—मि॒तः । या॒वान् । ए॒व । य॒ज्ञः । तम् । प्री॒णा॒ति । षट् । ऋ॒ग्मि॒याणि॑ । जु॒हो॒ति । षट् ।
 वै । ऋ॒त॒वः । ऋ॒तून् । ए॒व । प्री॒णा॒ति । त्री॒णि । यजू॑षि । ६ (५०) ॥ [६] ॥ त्र॒यः । इ॒मे ।
 लो॒काः । इ॒मान् । ए॒व । लो॒कान् । प्री॒णा॒ति । य॒ज्ञ । य॒ज्ञम् । ग॒च्छ । य॒ज्ञप॑तिमिति॒ य॒ज्ञ—प॑तिम् ।
 ग॒च्छ । इति॑ । आ॒ह । य॒ज्ञप॑तिमिति॒ य॒ज्ञ—प॑तिम् । ए॒व । ए॒नम् । ग॒म॒यति॑ । स्वा॒म् । यो॒नि॑म् ।

गच्छ। इति। आह। स्वाम्। एव। एनम्। योनिम्। गमयति। एषः। ते। यज्ञः। यज्ञपत
इति यज्ञ—पते। सहसूक्तवाक इति सहसूक्त—वाकः। सुवीर इति सु—वीरः। इति। आह।
यजमाने। एव। वीर्यम्। दधाति। वासिष्ठः। ह। सात्यहव्य इति सात्य—हव्यः। देवभागमिति
देव—भागम्। पप्रच्छ। यत्। सृञ्जयान्। बहुयाजिन इति बहु—याजिनः। अयीयजः। यज्ञे।
७ (५०) ॥ [७] ॥ यज्ञम्। प्रतीति। अतिष्ठिपा(३)ः। यज्ञपता(३)विति यज्ञ—पता(३)उ।
इति। सः। ह। उवाच। यज्ञपताविति यज्ञ—पतौ। इति। सत्यात्। वै। सृञ्जयाः। परेति।
बभूवुः। इति। ह। उवाच। यज्ञे। वाव। यज्ञः। प्रतिष्ठाप्य इति प्रति—स्थाप्यः। आसीत्। यज-
मानस्य। अपराभावायेत्यपरा—भावाय। इति। देवाः। गातुविद इति गातु—विदः। गातुम्।
वित्त्वा। गातुम्। इत। इति। आह। यज्ञे। एव। यज्ञम्। प्रतीति। स्थापयति। यजमानस्य।
अपराभावायेत्यपरा—भावाय ॥ [८] ॥

(यजूंषि यज्ञ एकचत्वारिंशच्च)

॥ २ ॥

★

अवभृथयजूंषीत्यवभृथ—यजूंषि। जुहोति। यत्। एव। अर्वाचीनम्। एकहायनादि-
त्येक—हायनात्। एनः। करोति। तत्। एव। तैः। अवेति। यजते। अपः। अवभृथमि-
त्यव—भृथम्। अवेति। एति। अफ्स्वित्यप्—सु। वै। वरुणः। सारुषादिति स—अरुषात्।
एव। वरुणम्। अवेति। यजते। वर्त्मना। वै। अन्वित्येत्यनु—इत्य। यज्ञम्। ररुषांसि।
जिघांसन्ति। साम्ना। प्रस्तोतेति प्र—स्तोता। अन्ववैतीत्यनु—अवैति। साम्। वै। ररुषोहेति
ररुषः—हा। ररुषसाम्। अपहत्या इत्यप—हत्यै। त्रिः। निधनमिति नि—धनम्। उपेति।
एति। त्रयः। इमे। लोकाः। एभ्यः। एव। लोकेभ्यः। ररुषांसि। ९ (५०) ॥ [९] ॥ अपेति।
हन्ति। पुरुषःपुरुष इति पुरुषः—पुरुषः। निधनमिति नि—धनम्। उपेति। एति। पुरुषः-
पुरुष इति पुरुषः—पुरुषः। हि। ररुषस्वी। ररुषसाम्। अपहत्या इत्यप—हत्यै। उरुम्।
हि। राजा। वरुणः। चकार। इति। आह। प्रतिष्ठित्या इति प्रति—स्थित्यै। शतम्। ते।
राजन्। भिषजः। सहस्रम्। इति। आह। भेषजम्। एव। अस्मै। करोति। अभिष्ठित इत्यभि-
स्थितः। वरुणस्य। पाशः। इति। आह। वरुणपाशमिति वरुण—पाशम्। एव। अभीति।

तिष्ठति। ब॒रुहिः। अ॒भीति॑। जुहोति॑। आहु॑तीनामित्या—हुतीनाम्। प्रतिष्ठित्या इति प्रति—
स्थित्यै। अथो इति॑। अ॒ग्निवतीत्यग्नि—वति॑। ए॒व। जुहोति॑। अप॑ब॒रुहिष॑ इत्यप—ब॒रुहिषः।
प्र॒या॒जा॒निति॑ प्र—या॒जान्। १० (५०) ॥ [१०] ॥ य॒जति॑। प्र॒जा इति॑ प्र—जाः। वै। ब॒रुहिः।
प्र॒जा इति॑ प्र—जाः। ए॒व। व॒रुण॑पाशादिति॑ वरुण—पाशात्। मुञ्चति॑। आ॒ज्यभागा॑वित्याज्य—
भा॒गौ। य॒जति॑। य॒ज्ञस्य॑। ए॒व। च॒रुषु॑षी इति॑। न। अ॒न्तः। ए॒ति। वरु॑णम्। य॒जति॑। व॒रु-
ण॑पाशादिति॑ वरुण—पाशात्। ए॒व। ए॒नम्। मुञ्चति॑। अ॒ग्नीवरु॑णावित्यग्नी—वरु॑णौ। य॒जति॑।
सा॒रुषा॑दिति॑ स—अ॒रुषात्। ए॒व। ए॒नम्। व॒रुण॑पाशादिति॑ वरुण—पाशात्। मुञ्चति॑। अप॑ब-
रुहिषावित्यप—ब॒रुहिषौ। अ॒नूया॒जावित्यनु—या॒जौ। य॒जति॑। प्र॒जा इति॑ प्र—जाः। वै। ब॒रुहिः।
प्र॒जा इति॑ प्र—जाः। ए॒व। व॒रुण॑पाशादिति॑ वरुण—पाशात्। मुञ्चति॑। च॒तुरः॑। प्र॒या॒जा॒निति॑ प्र—
या॒जान्। य॒जति॑। द्वौ। अ॒नूया॒जावित्यनु—या॒जौ। षट्। स॒मिति॑। प॒द्यन्ते॑। षट्। वै। ऋ॒तवः॑।
११ (५०) ॥ [११] ॥ ऋ॒तुषु॑। ए॒व। प्र॒तीति॑। तिष्ठति॑। अ॒वभृ॑थेत्यव—भृथ॑। नि॒चङ्कु॑णेति॑ नि—
चङ्कु॑ण। इति॑। आ॒ह। य॒थोदि॑तमिति॑ यथा—उ॒दित॑म्। ए॒व। वरु॑णम्। अ॒वेति॑। य॒जते॑। स॒मुद्रे॑।
ते। हृ॒दय॑म्। अ॒प्स्वि॒त्यप्—सु। अ॒न्तः। इति॑। आ॒ह। स॒मुद्रे॑। हि। अ॒न्तः। वरु॑णः। स॒मिति॑।
त्वा। वि॒शन्तु॑। ओष॑धीः। उ॒त। आ॒पः। इति॑। आ॒ह। अ॒द्भिरि॒त्यत्—भिः। ए॒व। ए॒नम्। ओष॑-
धीभि॒रित्योष॑धि—भिः। स॒म्यञ्च॑म्। द॒धाति॑। दे॒वीः। आ॒पः। ए॒षः। वः। गर्भैः॑। इति॑। आ॒ह।
य॒थाय॑जुरिति॑ यथा—य॒जुः। ए॒व। ए॒तत्। प॒शवः॑। वै। १२ (५०) ॥ [१२] ॥ सोमः॑। यत्।
भि॒न्दूना॑म्। भ॒रुष्ये॑त्। प॒शुमा॑निति॑ पशु—मान्। स्यात्। वरु॑णः। तु। ए॒नम्। गृ॒हीया॑त्। यत्।
न। भ॒रुष्ये॑त्। अ॒पशुः॑। स्यात्। न। ए॒नम्। वरु॑णः। गृ॒हीया॑त्। उ॒पस्पृ॑श्यमित्युप—स्पृश्यम्।
ए॒व। प॒शुमा॑निति॑ पशु—मान्। भ॒वति॑। न। ए॒नम्। वरु॑णः। गृ॒ह्णाति॑। प्र॒तियु॑त इति॑ प्रति—यु॒तः।
वरु॑णस्य। पा॒शः। इति॑। आ॒ह। व॒रुण॑पाशादिति॑ वरुण—पाशात्। ए॒व। नि॒रिति॑। मु॒च्यते॑।
अ॒प्रती॑रुषमित्यप्रति—ई॒रुष॑म्। ए॒ति। य॒न्ति। वरु॑णस्य। अ॒न्तर्हि॑त्या इत्यन्तः—हि॒त्यै। ए॒धः।
अ॒सि॑। ए॒धिषी॑महि॑। इति॑। आ॒ह। स॒मिधे॑ति॑ सम्—इ॒धौ। ए॒व। अ॒ग्निम्। न॒मस्य॑न्तः। उ॒पाय॑-
न्तीत्युप—आ॒र्यन्ति॑। तेजः॑। अ॒सि॑। तेजः॑। म॒यि। धे॒हि। इति॑। आ॒ह। तेजः॑। ए॒व। आ॒त्मन्।
ध॒त्ते ॥ [१३] ॥

(रख्वा॑सि प्रया॒जा नृ॒तवो॒ वै न॑म॒स्यन्तो॒ द्वाद॑श च)

॥ ३ ॥

★

स्प्येन॑ । वेदि॑म् । उदि॑ति । ह॒न्ति । र॒था॒ख्वेणे॑ति रथ—अ॒ख्वेण॑ । वी॑ति । मि॒मी॒ते । यू॒पम् ।
 मि॒नो॒ति । त्रि॒वृ॒तमि॑ति त्रि—वृ॒तम् । ए॒व । वज्र॑म् । सं॒भृत्ये॑ति सं—भृत्य॑ । भ्रा॒तृ॒व्याय॑ । प्रे॑ति ।
 ह॒रति॑ । स्तृ॒त्यै॑ । यत् । अ॒न्तर्वे॑दीत्यन्तः—वे॒दि । मि॒नुया॑त् । दे॒वलो॒कमि॑ति दे॒व—लो॒कम् ।
 अ॒भी॑ति । ज॒येत् । यत् । ब॒हिर्वे॑दीति बहिः—वे॒दि । म॒नुष्य॒लो॒कमि॑ति म॒नुष्य—लो॒कम् । वे॒द्य॒-
 न्त॒स्ये॑ति वे॒दि—अ॒न्त॒स्य॑ । स॒न्धा॒वि॒ति सं—धौ॑ । मि॒नो॒ति । उ॒भयोः॑ । लो॒कयोः॑ । अ॒भि॒-
 जि॒त्या इत्य॑भि—जि॒त्यै॑ । उ॒पर॑स॒मि॒तामि॑त्यु॒पर—स॒मि॒ताम् । मि॒नुया॑त् । पि॒तृलो॒कका॑म॒-
 स्ये॑ति पि॒तृलो॒क—का॑म॒स्य॑ । र॒शन॑स॒मि॒तामि॑ति र॒शन—स॒मि॒ताम् । म॒नुष्य॒लो॒कका॑म॒स्ये॑ति
 म॒नुष्य॒लो॒क—का॑म॒स्य॑ । च॒षाल॑स॒मि॒तामि॑ति च॒षाल—स॒मि॒ताम् । इ॒न्द्रि॒यका॑म॒स्येती॑न्द्रि॒य—
 का॑म॒स्य॑ । सर्वा॑न् । स॒मान् । प्र॒ति॒ष्ठाका॑म॒स्ये॑ति प्र॒ति॒ष्ठा—का॑म॒स्य॑ । ये । त्र॒यः । म॒द्भ्य॑माः । तान् ।
 स॒मान् । प॒शुका॑म॒स्ये॑ति प॒शु—का॑म॒स्य॑ । ए॒तान् । वै । १४ (५०) ॥ [१४] ॥ अ॒न्वि॒ति । प॒शवः॑ ।
 उ॒पे॒ति । ति॒ष्ठन्ते॑ । प॒शुमा॑नि॒ति प॒शु—मा॑न् । ए॒व । भ॒वति॑ । व्य॒तिष॑जे॒दिति॑ वि—अ॒तिष॑जेत् ।
 इ॒तरा॑न् । प्र॒जये॑ति प्र—जया॑ । ए॒व । ए॒नम् । प॒शुभि॑रि॒ति प॒शु—भिः॑ । व्य॒तिष॑ज॒तीति॑ वि—
 अ॒तिष॑जति । यम् । का॑मये॒त । प्र॒मायु॑क इति प्र—मायु॑कः । स्या॑त् । इति॑ । ग॒र्त॒मि॒तमि॑ति ग॒र्त—
 मि॒तम् । तस्य॑ । मि॒नुया॑त् । उ॒त्तरा॑र्द्धमि॒त्युत्तर॑—अ॒र्द्धम् । व॒र्षि॑ष्ठम् । अथ॑ । ह॒सीया॑सम् ।
 ए॒षा । वै । ग॒र्त॒मि॒दि॒ति ग॒र्त—मि॒त् । यस्य॑ । ए॒वम् । मि॒नो॒ति । ता॒जक् । प्रे॑ति । मी॒यते॑ । द॒र्खि॒-
 णा॒र्द्धमि॑ति द॒र्खि॒ण—अ॒र्द्धम् । व॒र्षि॑ष्ठम् । मि॒नुया॑त् । सु॒वर्ग॑का॒म॒स्ये॑ति सु॒वर्ग—का॑म॒स्य॑ ।
 अथ॑ । ह॒सीया॑सम् । आ॒क्र॒म॒णमि॑त्या—क्र॒म॒णम् । ए॒व । तत् । से॒तुम् । य॒ज॒मा॒नः । कुरु॑ते ।
 सु॒वर्ग॑स्ये॒ति सु॒वः—ग॒स्य॑ । लो॒कस्य॑ । स॒म॒ष्ट्या इति॑ सं—अ॒ष्ट्यै॑ । १५ (५०) ॥ [१५] ॥ यत् ।
 ए॒कस्मि॑न् । यू॒पे॑ । द्वे इति॑ । र॒शने॑ इति॑ । प॒रि॒व्य॒यती॑ति प॒रि—व्य॒यति॑ । तस्मा॑त् । ए॒कः । द्वे
 इति॑ । जा॒ये इति॑ । वि॒न्दते॑ । यत् । न । ए॒का॑म् । र॒शना॑म् । द्वयोः॑ । यू॒पयोः॑ । प॒रि॒व्य॒यती॑ति
 प॒रि—व्य॒यति॑ । तस्मा॑त् । न । ए॒का॑ । द्वौ । प॒ती इति॑ । वि॒न्दते॑ । यम् । का॑मये॒त । स्त्री । अ॒स्य॑ ।
 जा॒येत॑ । इति॑ । उ॒पा॒न्त इत्यु॑प—अ॒न्ते । तस्य॑ । व्य॒तिष॑जे॒दिति॑ वि—अ॒तिष॑जेत् । स्त्री । ए॒व ।

अस्य॑। जा॒यते॑। यम्। का॒मये॑त। पु॒मान्। अ॒स्य। जा॒येत॑। इति॑। आ॒न्तमि॒त्या—अ॒न्तम्।
तस्य॑। प्रेति॑। वेष्ट॒येत्। पु॒मान्। ए॒व। अ॒स्य। १६ (५०) ॥ [१६] ॥ जा॒यते॑। अ॒सुराः। वै।
दे॒वान्। द॒खि॒णतः॑। उ॒पेति॑। अ॒न॒यन्न॑। ता॒न्। दे॒वाः। उ॒प॒श॒येनेत्यु॒प—श॒येन॑। ए॒व। अ॒पेति॑।
अ॒नुद॒न्त॑। तत्। उ॒प॒श॒यस्येत्यु॒प—श॒यस्य॑। उ॒प॒श॒यत्वमि॒त्यु॒प॒श॒य—त्वम्। यत्। द॒खि॒णतः॑।
उ॒प॒श॒य इत्यु॒प—श॒यः। उ॒प॒श॒य इत्यु॒प—श॒ये॑। भ्रातृ॒व्याप॒नु॒त्त्या इति॑ भ्रातृ॒व्य—अ॒प॒नु॒त्त्यै॑।
सर्वे॑। वै। अ॒न्ये। यू॒पाः। प॒शुम॒न्त इति॑ प॒शु—म॒न्तः। अथ॑। उ॒प॒श॒य इत्यु॒प—श॒यः। ए॒व।
अ॒प॒शुः। तस्य॑। यज॑मानः। प॒शुः। यत्। न। नि॒र्दि॒शेदिति॑ निः—दि॒शेत्। आ॒र्तिम्। ए॒ति॑।
ऋ॒च्छेत्। यज॑मानः। अ॒सौ। ते। प॒शुः। इति॑। नि॒रिति॑। दि॒शेत्। यम्। द्वि॒ष्यात्। यम्। ए॒व। १७
(५०) ॥ [१७] ॥ द्वेष्टि॑। तम्। अ॒स्मै। प॒शुम्। नि॒रिति॑। दि॒शति॑। यदि॑। न। द्वि॒ष्यात्। आ॒खुः।
ते। प॒शुः। इति॑। ब्रू॒यात्। न। ग्रा॒म्यान्। प॒शून्। हि॒नस्ति॑। न। आ॒र॒ण्यान्। प्र॒जाप॑तिरिति॑
प्र॒जा—प॒तिः। प्र॒जा इति॑ प्र—जाः। अ॒सृ॒जत॑। सः। अ॒न्नाद्ये॒नेत्य॑न्न—अ॒द्येन॑। वी॒ति॑। आ॒र्द्ध्य॑त।
सः। ए॒ताम्। ए॒का॒द॒शिनी॑म्। अ॒प॒श्यत्। तया॑। वै। सः। अ॒न्नाद्यमि॒त्य॑न्न—अ॒द्यम्। अ॒वेति॑।
अ॒रु॒न्ध॑। यत्। द॒श॑। यू॒पाः। भव॑न्ति। द॒शा॒र॒ख॒षेति॑ द॒श—अ॒र॒ख॒षा। वि॒राडिति॑ वि—राट्।
अ॒न्नम्। वि॒राडिति॑ वि—राट्। वि॒राजे॑ति वि—राजा॑। ए॒व। अ॒न्नाद्यमि॒त्य॑न्न—अ॒द्यम्। अ॒वेति॑।
रु॒न्धे। १८ (५०) ॥ [१८] ॥ यः। ए॒का॒द॒शः। स्त॒नः। ए॒व। अ॒स्यै॑। सः। दु॒हे। ए॒व। ए॒नाम्।
तेन॑। वज्रः॑। वै। ए॒षा। स॒मिति॑। मी॒यते॑। यत्। ए॒का॒द॒शिनी॑। सा। ई॒श्वरा॑। पु॒रस्ता॑त्। प्र॒त्यञ्च॑म्।
य॒ज्ञम्। स॒म॒र्दि॒तो॒रिति॑ सं—म॒र्दि॒तोः॑। यत्। पा॒त्नीव॑तमिति॑ पा॒त्नी—व॑तम्। मि॒नोति॑। य॒ज्ञस्य॑।
प्र॒तीति॑। उ॒त्त॒ब्ध्या इत्यु॒त्—स्त॒ब्ध्यै॑। स॒य॒त्वाये॑ति स॒य—त्वाय॑ ॥ [१९] ॥

(वै समष्ट्यै पुमानेवास्य यमेव रुन्धे त्रिंशच्च)

॥ ४ ॥

★

प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा—प॒तिः। प्र॒जा इति॑ प्र—जाः। अ॒सृ॒जत॑। सः। रि॒रि॒चानः॑। अ॒म॒न्य॑त।
सः। ए॒ताम्। ए॒का॒द॒शिनी॑म्। अ॒प॒श्यत्। तया॑। वै। सः। आ॒युः। इ॒न्द्रि॒यम्। वी॒र्य॑म्। आ॒त्म॒न्न॑।
अ॒ध॒त्त॑। प्र॒जा इति॑ प्र—जाः। इ॒व। ख॒लु॑। वै। ए॒षः। सृ॒जते॑। यः। यज॑ते। सः। ए॒तर॑हि॑।
रि॒रि॒चानः॑। इ॒व। यत्। ए॒षा। ए॒का॒द॒शिनी॑। भव॑ति। आ॒युः। ए॒व। तया॑। इ॒न्द्रि॒यम्। वी॒र्य॑म्।

यजमानः । आत्मन्न । धत्ते । प्रेति । एव । आग्नेयेन । वापयति । मिथुनम् । सारस्वत्या । करोति ।
 रेतः । २० (५०) ॥ [२०] ॥ सौम्येन । दधाति । प्रेति । जनयति । पौष्णेन । बारुहस्पत्यः ।
 भवति । ब्रह्म । वै । देवानाम् । बृहस्पतिः । ब्रह्मणा । एव । अस्मै । प्रजा इति प्र—जाः । प्रेति ।
 जनयति । वैश्वदेव इति वैश्व—देवः । भवति । वैश्वदेव्य इति वैश्व—देव्यः । वै । प्रजा इति प्र—
 जाः । प्रजा इति प्र—जाः । एव । अस्मै । प्रेति । जनयति । इन्द्रियम् । एव । ऐन्द्रेण । अवेति ।
 रुन्धे । विशम् । मारुतेन । ओजः । बलम् । ऐन्द्राग्नेनेत्यैन्द्र—अग्नेन । प्रसवायेति प्र—सवाय ।
 सावित्रः । निर्वरुणत्वायेति निर्वरुण—त्वाय । वारुणः । मद्ध्यतः । ऐन्द्रम् । एति । लभते ।
 मद्ध्यतः । एव । इन्द्रियम् । यजमाने । दधाति । २१ (५०) ॥ [२१] ॥ पुरस्तात् । ऐन्द्रस्य ।
 वैश्वदेवमिति वैश्व—देवम् । एति । लभते । वैश्वदेवमिति वैश्व—देवम् । वै । अन्नम् । अन्नम् ।
 एव । पुरस्तात् । धत्ते । तस्मात् । पुरस्तात् । अन्नम् । अद्यते । ऐन्द्रम् । आलभ्येत्या—लभ्य ।
 मारुतम् । एति । लभते । विट् । वै । मरुतः । विशम् । एव । अस्मै । अन्विति । बद्धाति । यदि ।
 कामयेत । यः । अवगत इत्यव—गतः । सः । अपेति । रुद्धताम् । यः । अपरुद्ध इत्यप—
 रुद्धः । सः । अवेति । गच्छतु । इति । ऐन्द्रस्य । लोके । वारुणम् । एति । लभेत । वारुणस्य ।
 लोके । ऐन्द्रम् । २२ (५०) ॥ [२२] ॥ यः । एव । अवगत इत्यव—गतः । सः । अपेति ।
 रुद्धते । यः । अपरुद्ध इत्यप—रुद्धः । सः । अवेति । गच्छति । यदि । कामयेत । प्रजा इति
 प्र—जाः । मुह्येयुः । इति । पशून् । व्यतिषजेदिति वि—अतिषजेत् । प्रजा इति प्र—जाः । एव ।
 मोहयति । यत् । अभिवाहत इत्यभि—वाहतः । अपाम् । वारुणम् । आलभेतेत्या—लभेत । प्रजा
 इति प्र—जाः । वरुणः । गृहीयात् । द्रिष्विणतः । उदञ्चम् । एति । लभते । अपवाहत इत्यप—
 वाहतः । अपाम् । प्रजानामिति प्र—जानाम् । अवरुणग्राहायेत्यवरुण—ग्राहाय ॥ [२३] ॥

(रेतो यजमाने दधाति लोक ऐन्द्रः सप्तत्रिंशच्च)

॥ ५ ॥

★

इन्द्रः । पत्न्या । मनुम् । अयाजयत् । ताम् । पर्यग्निकृतमिति पर्यग्नि—कृतम् । उदिति ।
 असृजत् । तया । मनुः । आदर्धोत् । यत् । पर्यग्निकृतमिति पर्यग्नि—कृतम् । पत्नीवतमिति
 पत्नी—वतम् । उथ्सृजतीत्युत्—सृजति । याम् । एव । मनुः । ऋद्धिम् । आदर्धोत् । ताम् ।

ए॒व । य॒ज॒मा॒नः । ऋ॒द॒धो॒ति । य॒ज्ञ॒स्य॑ । वै । अ॒प्र॒ति॒ष्ठि॒ता॒दि॒त्य॒प्र॒ति—स्थि॒ता॒त् । य॒ज्ञः । प॒रे॒ति॒ ।
 भ॒व॒ति॒ । य॒ज्ञ॒म् । प॒रा॒भ॒व॒न्त॒मि॒ति॒ प॒रा—भ॒व॒न्त॒म् । य॒ज॒मा॒नः । अ॒नु॒ । प॒रे॒ति॒ । भ॒व॒ति॒ । य॒त् ।
 आ॒ज्ये॑न । पा॒त्नी॒व॒त॒मि॒ति॒ पा॒त्नी—व॒त॒म् । स॒ं॒स्था॒प॒य॒ती॒ति॒ सं—स्था॒प॒य॒ति॒ । य॒ज्ञ॒स्य॑ । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या
 इति॒ प्र॒ति—स्थि॒त्यै॑ । य॒ज्ञ॒म् । प्र॒ति॒ति॒ष्ठ॒न्त॒मि॒ति॒ प्र॒ति—ति॒ष्ठ॒न्त॒म् । य॒ज॒मा॒नः । अ॒नु॒ । प्र॒ती॒ति॒ ।
 ति॒ष्ठ॒ति॒ । इ॒ष्ट॒म् । व॒प॒या॑ । २४ (५०) ॥ [२४] ॥ भ॒व॒ति॒ । अ॒नि॒ष्ट॒म् । व॒श॒या॑ । अथ॑ । पा॒त्नी॒व॒ते॒ने॒ति॒
 पा॒त्नी—व॒ते॒न॒ । प्रे॒ति॒ । च॒र॒ति॒ । ती॒र्थे॑ । ए॒व । प्रे॒ति॒ । च॒र॒ति॒ । अथो॒ इति॑ । ए॒त॒र्हि॑ । ए॒व । अ॒स्य॑ ।
 या॒मः । त्वा॒ष्ट्रः । भ॒व॒ति॒ । त्व॒ष्टा॑ । वै । रे॒त॒सः । सि॒क्त॒स्य॑ । रू॒पा॒णि॒ । वी॒ति॒ । क॒रो॒ति॒ । त॒म् । ए॒व ।
 वृ॒षा॒ण॒म् । प॒त्नी॒षु॒ । अ॒पी॒ति॒ । सृ॒ज॒ति॒ । सः । अ॒स्मै॑ । रू॒पा॒णि॒ । वी॒ति॒ । क॒रो॒ति॒ ॥ [२५] ॥

(वपया षड्विंशच्च)

॥ ६ ॥

★

घ॒न्ति॑ । वा । ए॒त॒त् । सो॒म॒म् । य॒त् । अ॒भि॒षु॒ण्व॒न्ती॒त्य॒भि—सु॒न्व॒न्ति॑ । य॒त् । सौ॒म्यः॑ । भ॒व॒ति॒ ।
 यथा॑ । मृ॒ता॒य॑ । अ॒नु॒स्तर॑णी॒मि॒त्य॒नु—स्तर॑णी॒म् । घ॒न्ति॑ । ता॒दृक् । ए॒व । त॒त् । य॒त् । उ॒त्तरा॑र्द्ध
 इत्यु॒त्तर—अ॒र्द्धे॑ । वा । म॒द्ध्ये॑ । वा । जु॒हु॒या॒त् । दे॒वता॑भ्यः । स॒म॒द॒मि॒ति॒ स—म॒द॒म् । द॒ब्ध्या॑त् ।
 द॒खि॒णा॒र्द्ध इति॑ द॒खि॒ण—अ॒र्द्धे॑ । जु॒हो॒ति॒ । ए॒षा । वै । पि॒तृ॒णा॒म् । दिक् । स्वा॒या॑म् । ए॒व ।
 दि॒शि॒ । पि॒तृ॒न् । नि॒र॒व॒द॒य॒त इति॑ निः—अ॒व॒द॒य॒ते॒ । उ॒द्रा॒तृ॒भ्य इत्यु॒द्रा॒तृ—भ्यः॑ । ह॒र॒न्ति॒ । सा॒म—
 दे॒व॒त्य इति॑ सा॒म—दे॒व॒त्यः॑ । वै । सौ॒म्यः॑ । य॒त् । ए॒व । सा॒म॒नः॑ । छं॒ब॒द्कु॒र्व॒न्ती॒ति॒ छं॒बट्—कु॒र्व॒न्ति॑ ।
 तस्य॑ । ए॒व । सः । शा॒न्तिः॑ । अ॒वे॒ति॒ । २६ (५०) ॥ [२६] ॥ ई॒र्ष्व॒न्ते॑ । प॒वि॒त्र॒म् । वै । सौ॒म्यः॑ ।
 आ॒त्मा॒न॒म् । ए॒व । प॒व॒य॒न्ते॑ । यः । आ॒त्मा॒न॒म् । न । प॒रि॒प॒श्ये॒दि॒ति॒ परि—प॒श्ये॒त् । इ॒ता॒सु॒रि—
 ती॒त—अ॒सुः॑ । स्या॒त् । अ॒भि॒द॒दि॒मि॒त्य॒भि—द॒दि॒म् । कृ॒त्वा । अ॒वे॒ति॒ । ई॒र्ष्वे॒त् । तस्मि॑न् । हि ।
 आ॒त्मा॒न॒म् । प॒रि॒प॒श्य॒ती॒ति॒ परि—प॒श्य॒ति॒ । अथो॒ इति॑ । आ॒त्मा॒न॒म् । ए॒व । प॒व॒य॒ते॒ । यः । ग॒त—
 म॒ना इति॑ ग॒त—म॒नाः॑ । स्या॒त् । सः । अ॒वे॒ति॒ । ई॒र्ष्वे॒त् । य॒त् । मे॒ । म॒नः॑ । प॒रा॒ग॒त॒मि॒ति॒ प॒रा—
 ग॒त॒म् । य॒त् । वा । मे॒ । अ॒प॒रा॒ग॒त॒मि॒त्य॒प॒रा—ग॒त॒म् ॥ रा॒ज्ञा॑ । सो॒मे॒न॒ । त॒त् । व॒य॒म् । अ॒स्मा॒सु॒ ।
 धा॒र॒या॒म॒सि॒ । इति॑ । म॒नः॑ । ए॒व । आ॒त्म॒न्ना॒ । दा॒धा॒र॒ । २७ (५०) ॥ [२७] ॥ न । ग॒त॒म॒ना
 इति॑ ग॒त—म॒नाः॑ । भ॒व॒ति॒ । अ॒पे॒ति॒ । वै । तृ॒ती॒य॒स॒व॒न इति॑ तृ॒ती॒य—स॒व॒ने॒ । य॒ज्ञः॑ । क्रा॒म॒ति॒ ।

ईजा॒नात्। अनी॒जानम्। अ॒भीति॑। आ॒ग्नावै॒ष्णव्ये॒त्याग्ना॑—वै॒ष्णव्या॑। ऋ॒चा। घृ॒तस्य॑। य॒जति॑।
 अ॒ग्निः। स॒र्वीः। दे॒वताः॑। वि॒ष्णुः। य॒ज्ञः। दे॒वताः॑। च। ए॒व। य॒ज्ञम्। च। दा॒धार। उ॒पाङ्-
 श्वित्यु॒प—अ॒शु। य॒जति॑। मि॒थुन॒त्वायेति॑ मि॒थुन—त्वाय॑। ब्र॒ह्मवा॒दिन॒ इति॑ ब्र॒ह्म—वा॒दिनः॑।
 वद॒न्ति। मि॒त्रः। य॒ज्ञस्य॑। स्वि॒ष्टमि॒ति सु—इष्ट॑म्। यु॒वते॑। वरु॒णः। दुरि॒ष्टमि॒ति दुः—इष्ट॑म्।
 *क्क॑। तर्हि॑। य॒ज्ञः। *क्क॑। यज॑मानः। भ॒वति॑। इति॑। यत्। मै॒त्रावरु॑णीमि॒ति मैत्रा॑—वरु॒णीम्।
 व॒शाम्। आ॒लभ॑त॒ इत्या॑—लभ॑ते। मि॒त्रेण॑। ए॒व। २८ (५०) ॥ [२८] ॥ य॒ज्ञस्य॑। स्वि॒ष्टमि॒ति
 सु—इष्ट॑म्। श॒मय॑ति। वरु॒णेन॑। दुरि॒ष्टमि॒ति दुः—इष्ट॑म्। न। आ॒र्तिम्। ए॒ति। ऋ॒च्छति॑। यज॑-
 मानः। यथा॑। वै। लाङ्ग॑लेन। उ॒र्वरा॑म्। प्र॒भिन्द॑न्तीति॒ प्र—भि॑न्दन्ति। ए॒वम्। ऋ॒ह्वसामे॑ इत्यृक्—
 सामे॑। य॒ज्ञम्। प्रेति॑। भि॒न्तः। यत्। मै॒त्रावरु॑णीमि॒ति मैत्रा॑—वरु॒णीम्। व॒शाम्। आ॒लभ॑त॒
 इत्या॑—लभ॑ते। य॒ज्ञाय॑। ए॒व। प्र॒भिन्ना॑येति॒ प्र—भि॑न्नाय॑। म॒र्त्यम्। अ॒न्ववा॑स्य॒तीत्यनु॑—अवा॑-
 स्यति॑। शान्त्यै॑। या॒तया॑मा॒नीति॑ या॒त—या॑मानि॒। वै। ए॒तस्य॑। छन्दा॑श्सि। यः। ई॒जानः॑।
 छन्द॑साम्। ए॒षः। र॒सः। यत्। व॒शा। यत्। मै॒त्रावरु॑णीमि॒ति मैत्रा॑—वरु॒णीम्। व॒शाम्। आ॒ल-
 भ॑त॒ इत्या॑—लभ॑ते। छन्दा॑श्सि। ए॒व। पु॒नः। ए॒ति। प्री॒णाति॑। अया॑तयाम॒त्वायेत्यया॑तयाम—
 त्वाय॑। अथो॑ इति॑। छन्द॑स्स्विति॒ छन्दः—सु। ए॒व। र॒सम्। द॒धाति॑ ॥ [२९] ॥

(अव दाधार मित्रेणैव प्रीणाति षड्)

॥ ७ ॥

★

दे॒वाः। वै। इ॒न्द्रि॒यम्। वी॒र्य॑म्। वी॒ति॑। अ॒भज॑न्त॒। ततः॑। यत्। अ॒त्यशि॑ष्य॒तेत्यति॑—अशि॑-
 ष्यत॒। तत्। अ॒तिग्रा॑ह्या॒ इत्यति॑—ग्रा॒ह्याः॑। अ॒भव॑न्न॒। तत्। अ॒तिग्रा॑ह्या॒णामि॒त्यति॑—ग्रा॒ह्याणा॑म्।
 अ॒तिग्रा॑ह्य॒त्वमि॒त्यति॑ग्राह्य—त्वम्। यत्। अ॒तिग्रा॑ह्या॒ इत्यति॑—ग्रा॒ह्याः॑। गृ॒ह्यन्ते॑। इ॒न्द्रि॒यम्।
 ए॒व। तत्। वी॒र्य॑म्। यज॑मानः। आ॒त्मन्न॑। ध॒त्ते। तेजः॑। आ॒ग्नेये॑न। इ॒न्द्रि॒यम्। ऐ॒न्द्रेण॑। ब्र॒ह्मव॑-
 र्च॑समि॒ति ब्र॒ह्म—व॑र्च॒सम्। सौ॒र्येण॑। उ॒पस्त॑र्भ॒नमित्यु॒प—स्त॑र्भ॒नम्। वै। ए॒तत्। य॒ज्ञस्य॑। यत्।
 अ॒तिग्रा॑ह्या॒ इत्यति॑—ग्रा॒ह्याः॑। च॒क्रे इति॑। पृ॒ष्ठानि॑। यत्। पृ॒ष्ठ्ये॑। न। गृ॒हीया॑त्। प्रा॒ञ्चम्। य॒ज्ञम्।
 पृ॒ष्ठानि॑। स॒मिति॑। शृ॒णीयुः॑। यत्। उ॒क्थ्ये॑। ३० (५०) ॥ [३०] ॥ गृ॒हीया॑त्। प्र॒त्यञ्च॑म्।
 य॒ज्ञम्। अ॒तिग्रा॑ह्या॒ इत्यति॑—ग्रा॒ह्याः॑। स॒मिति॑। शृ॒णीयुः॑। वि॒श्वजि॑तीति॒ विश्व॑—जि॒ति॑। सर्व॑पृष्ठ

इति सर्व—पृष्ठे। ग्रहीतव्याः। यज्ञस्य। सवीर्यत्वायेति सवीर्य—त्वाय। प्रजापतिरिति प्रजा—
पतिः। देवेभ्यः। यज्ञान्। व्यादिशदिति वि—आदिशत्। सः। प्रियाः। तनूः। अप। नीति।
अधत्त। तत्। अतिग्राह्या इत्यति—ग्राह्याः। अभवन्न। वितनुरिति वि—तनुः। तस्य। यज्ञः।
इति। आहुः। यस्य। अतिग्राह्या इत्यति—ग्राह्याः। न। गृह्यन्ते। इति। अपीति। अग्निष्टोम
इत्यग्नि—स्तोमे। ग्रहीतव्याः। यज्ञस्य। सतनुत्वायेति सतनु—त्वाय। देवताः। वै। सर्वाः।
सदृशीः। आसन्न। ताः। न। व्यावृतमिति वि—आवृतम्। अगच्छन्न। ते। देवाः। ३१ (५०)
॥ [३१] ॥ एते। एतान्। ग्रहान्। अपश्यन्न। तान्। अगृह्यत्। आग्नेयम्। अग्निः। ऐन्द्रम्।
इन्द्रः। सौर्यम्। सूर्यः। ततः। वै। ते। अन्याभिः। देवताभिः। व्यावृतमिति वि—आवृतम्।
अगच्छन्न। यस्य। एवम्। विदुषः। एते। ग्रहाः। गृह्यन्ते। व्यावृतमिति वि—आवृतम्। एव।
पाप्मना। भ्रातृव्येण। गच्छति। इमे। लोकाः। ज्योतिष्मन्तः। समावर्दीर्या इति समावत्—
वीर्याः। कायैः। इति। आहुः। आग्नेयेन। अस्मिन्न। लोके। ज्योतिः। धत्ते। ऐन्द्रेण। अन्त-
रिखे। इन्द्रवायू इतीन्द्र—वायू। हि। सयुजाविति स—युजौ। सौर्येण। अमुष्मिन्न। लोके। ३२
(५०) ॥ [३२] ॥ ज्योतिः। धत्ते। ज्योतिष्मन्तः। अस्मै। इमे। लोकाः। भवन्ति। समावर्दी-
र्यानि सति समावत्—वीर्यान्। एनान्। कुरुते। एतान्। वै। ग्रहान्। बंबाविश्ववयसाविति बंबा—
विश्ववयसौ। अविताम्। ताभ्याम्। इमे। लोकाः। पराञ्चः। च। अर्वाञ्चः। च। प्रेति। अभुः।
यस्य। एवम्। विदुषः। एते। ग्रहाः। गृह्यन्ते। प्रेति। अस्मै। इमे। लोकाः। पराञ्चः। च।
अर्वाञ्चः। च। भान्ति ॥ [३३] ॥

(उक्थ्ये देवा अमुष्मिल्लोक एकान्नचत्वारिंशच्च)

॥ ८ ॥

★

देवाः। वै। यत्। यज्ञे। अकुर्वत। तत्। असुराः। अकुर्वत। ते। देवाः। अदाभ्ये।
छन्दांसि। सर्वनानि। समिति। अस्थापयन्न। ततः। देवाः। अभवन्न। परेति। असुराः।
यस्य। एवम्। विदुषः। अदाभ्यः। गृह्यते। भवति। आत्मना। परेति। अस्य। भ्रातृव्यः।
भवति। यत्। वै। देवाः। असुरान्। अदाभ्येन। अदभ्रवन्न। तत्। अदाभ्यस्य। अदाभ्य-
त्वमित्यदाभ्य—त्वम्। यः। एवम्। वेद। दध्नोति। एव। भ्रातृव्यम्। न। एनम्। भ्रातृव्यः।

द॒भ्रोति॒ । ३४ (५०) ॥ [३४] ॥ ए॒षा । वै । प्र॒जाप॑तेरि॒ति प्र॒जा—प॒तेः । अ॒तिमो॑रि॒षिणी॑त्य॒ति—
मो॒रि॒षिणी॑ । ना॒म । त॒नूः । यत् । अदा॑भ्यः । उप॑न॒द्धस्ये॒त्युप॑—न॒द्धस्य॒ । गृ॒ह्णाति॒ । अ॒तिमु॑त्त॒या
इत्य॑ति—मु॒क्त्यै । अ॒तीति॑ । पा॒प्मान॑म् । भ्रातृ॑व्यम् । मु॒च्यते॒ । यः । ए॒वम् । वेद॑ । घ्नन्ति॑ । वै ।
ए॒तत् । सोम॑म् । यत् । अ॒भिषु॑ण्वन्तीत्य॒भि—सु॒न्वन्ति॑ । सोमे॑ । ह॒न्यमा॑ने । य॒ज्ञः । ह॒न्यते॒ । य॒ज्ञे ।
यज॑मानः । ब्र॒ह्मवा॑दि॒न इति॑ ब्र॒ह्म—वा॒दिनः॑ । व॒दन्ति॑ । किम् । तत् । य॒ज्ञे । यज॑मानः । कु॒रुते॒ ।
येन॑ । जीव॑न्न । सु॒वर्ग॑मि॒ति सु॒वः—गम् । लो॒कम् । ए॒ति । इति॑ । जी॒वग्र॑ह इति जी॒व—ग्र॒हः । वै ।
ए॒षः । यत् । अदा॑भ्यः । अ॒न॒भिषु॑तस्ये॒त्यन॑भि—सु॒तस्य॒ । गृ॒ह्णाति॒ । जी॒वन्त॑म् । ए॒व । ए॒नम् । सु॒व-
र्ग॑मि॒ति सु॒वः—गम् । लो॒कम् । ग॒मय॑ति । वी॒ति । वै । ए॒तत् । य॒ज्ञम् । छि॒न्दन्ति॑ । यत् । अदा॑भ्ये ।
स॒ङ्ग॒स्थाप॑यन्तीति सं—स्था॒पय॑न्ति । अ॒श्शून् । अ॒पीति॑ । सु॒जति॑ । य॒ज्ञस्य॑ । सन्त॑त्या इति सं—
त॒त्यै ॥ [३५] ॥

(द॒भ्रोत्य॑ न॒भिषु॑तस्य गृ॒ह्णात्ये॑ का॒न्नवि॑श्शतिश्च)

॥ ९ ॥

दे॒वाः । वै । प्र॒बाहु॑गि॒ति प्र—बाहु॑क् । ग्र॒हान् । अ॒गृ॒ह्णात॒ । सः । ए॒तम् । प्र॒जाप॑तिरि॒ति प्र॒जा—
प॒तिः । अ॒श्शुम् । अ॒पश्य॑त् । तम् । अ॒गृ॒ह्णात॒ । तेन॑ । वै । सः । आ॒दर्धो॑त् । यस्य॑ । ए॒वम् । वि॒दुषः॑ ।
अ॒श्शुः । गृ॒ह्णाते॑ । ऋ॒द॒भ्रोति॑ । ए॒व । स॒कृद॑भिषु॒तस्ये॒ति स॒कृत्—अ॒भिषु॑तस्य॒ । गृ॒ह्णाति॒ । स॒कृत् ।
हि । सः । तेन॑ । आ॒दर्धो॑त् । मन॑सा । गृ॒ह्णाति॒ । मनः॑ । इ॒व । हि । प्र॒जाप॑तिरि॒ति प्र॒जा—प॒तिः ।
प्र॒जाप॑तेरि॒ति प्र॒जा—प॒तेः । आ॒स्यै॑ । औ॒दु॒ंबरे॑ण । गृ॒ह्णाति॒ । ऊ॒र्कः । वै । उ॒दु॒म्बरः॑ । ऊ॒र्जम् । ए॒व ।
अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । चतु॑स्त्र॒क्तीति॑ चतुः—स्त्र॒क्तिः । भ॒वति॒ । दि॒ख्षु । ३६ (५०) ॥ [३६] ॥ ए॒व ।
प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठति॒ । यः । वै । अ॒श्शोः । आ॒यत॑न॒मित्या॑—य॒तन॑म् । वेद॑ । आ॒यत॑नवा॒नित्या॑य॒तन॑—
वा॒न् । भ॒वति॒ । वा॒मदे॒व्यमि॑ति वा॒म—दे॒व्यम् । इति॑ । सा॒म । तत् । वै । अ॒स्य । आ॒यत॑न॒मित्या॑—
य॒तन॑म् । मन॑सा । गा॒यमा॑नः । गृ॒ह्णाति॒ । आ॒यत॑नवा॒नित्या॑य॒तन॑—वा॒न् । ए॒व । भ॒वति॒ । यत् ।
अ॒द॒ध्वर्युः॑ । अ॒श्शुम् । गृ॒ह्णात॒ । न । अ॒र्द्धये॑त् । उ॒भाभ्या॑म् । न । ऋ॒द्धये॑त् । अ॒द॒ध्वर्यवे॑ । च ।
यज॑मानाय । च । यत् । अ॒र्द्धये॑त् । उ॒भाभ्या॑म् । ऋ॒द्धये॑त् । अ॒न॒वान॑मित्य॒न॒व—अ॒नम् । गृ॒ह्णाति॒ ।
सा । ए॒व । अ॒स्य । ऋ॒द्धिः । हि॒र॒ण्यम् । अ॒भि । वी॒ति । अ॒नि॒ति । अ॒मृत॑म् । वै । हि॒र॒ण्यम् । आ॒युः ।

प्राण इति प्र—अनः । आयुषा । एव । अमृतम् । अभीति । धिनोति । शतमानमिति शत—
मानम् । भवति । शतायुरिति शत—आयुः । पुरुषः । शतेन्द्रिय इति शत—इन्द्रियः । आयुषि ।
एव । इन्द्रिये । प्रतीति । तिष्ठति ॥ [३७] ॥

(दिक्ख्वं निति विश्वशक्तिश्च)

॥ १० ॥

★

प्रजापतिरिति प्रजा—पतिः । देवेभ्यः । यज्ञान् । व्यादिशदिति वि—आदिशत् । सः । रिरि-
चानः । अमन्यत् । सः । यज्ञानाम् । षोडशधेति षोडश—धा । इन्द्रियम् । वीर्यम् । आत्मानम् ।
अभि । समिति । अक्खिदत् । तत् । षोडशी । अभवत् । न । वै । षोडशी । नाम । यज्ञः । अस्ति ।
यत् । वाव । षोडशम् । स्तोत्रम् । षोडशम् । शस्त्रम् । तेन । षोडशी । तत् । षोडशिनः । षोड-
शित्वमिति षोडशि—त्वम् । यत् । षोडशी । गृह्यते । इन्द्रियम् । एव । तत् । वीर्यम् । यजमानः ।
आत्मन् । धत्ते । देवेभ्यः । वै । सुवर्ग इति सुवः—गः । लोकः । ३८ (५०) ॥ [३८] ॥ न ।
प्रेति । अभवत् । ते । एतम् । षोडशिनम् । अपश्यन् । तम् । अगृह्णत् । ततः । वै । तेभ्यः ।
सुवर्ग इति सुवः—गः । लोकः । प्रेति । अभवत् । यत् । षोडशी । गृह्यते । सुवर्गस्येति सुवः—
गस्य । लोकस्य । अभिजित्या इत्यभि—जित्यै । इन्द्रः । वै । देवानाम् । आनुजावर इत्यानु-
जावरः । आसीत् । सः । प्रजापतिमिति प्रजा—पतिम् । उपेति । अधावत् । तस्मै । एतम् । षोड-
शिनम् । प्रेति । अयच्छत् । तम् । अगृह्णीत् । ततः । वै । सः । अग्रम् । देवतानाम् । परीति ।
ऐत् । यस्य । एवम् । विदुषः । षोडशी । गृह्यते । ३९ (५०) ॥ [३९] ॥ अग्रम् । एव । समा-
नानाम् । परीति । एति । प्रातस्सवन इति प्रातः—सवने । गृह्णाति । वज्रः । वै । षोडशी । वज्रः ।
प्रातस्सवनमिति प्रातः—सवनम् । स्वात् । एव । एनम् । योनैः । निरिति । गृह्णाति । सवनेसवन
इति सवने—सवने । अभीति । गृह्णाति । सर्वनाथसवनादिति सर्वनात्—सवनात् । एव । एनम् ।
प्रेति । जनयति । तृतीयसवन इति तृतीय—सवने । पशुकामस्येति पशु—कामस्य । गृह्णीयात् ।
वज्रः । वै । षोडशी । पशवः । तृतीयसवनमिति तृतीय—सवनम् । वज्रेण । एव । अस्मै । तृती-
यसवनादिति तृतीय—सवनात् । पशून् । अवेति । रुन्धे । न । उक्थ्ये । गृह्णीयात् । प्रजेति प्र-
जा । वै । पशवः । उक्थानि । यत् । उक्थ्ये । ४० (५०) ॥ [४०] ॥ गृह्णीयात् । प्रजामिति

प्र—जाम्। पशून्। अस्य। निरिति। दहेत्। अतिरात्र इत्यति—रात्रे। पशुकामस्येति पशु—
 कामस्य। गृहीयात्। वज्रः। वै। षोडशी। वज्रेण। एव। अस्मै। पशून्। अवरुद्धयेत्यव—
 रुद्धः। रात्रिया। उपरिष्ठात्। शमयति। अपीति। अग्निष्टोम इत्यग्नि—स्तोमे। राजन्यस्य।
 गृहीयात्। व्यावृत्काम इति व्यावृत्—कामः। हि। राजन्यः। यजते। साह इति स—अहे। एव।
 अस्मै। वज्रम्। गृह्णाति। सः। एनम्। वज्रः। भूत्यै। इन्धे। निरिति। वा। दहति। एकविंश-
 मित्येक—विंशम्। स्तोत्रम्। भवति। प्रतिष्ठित्या इति प्रति—स्थित्यै। हरिवदिति हरि—वत्।
 शस्यते। इन्द्रस्य। प्रियम्। धाम्। ४१ (५०) ॥ [४१] ॥ उपेति। आप्नोति। कनीयांसि। वै।
 देवेषु। छन्दांसि। आसन्न। ज्यायांसि। असुरेषु। ते। देवाः। कनीयसा। छन्दसा। ज्यायः।
 छन्दः। अभि। वीति। अशंसन्न। ततः। वै। ते। असुराणाम्। लोकम्। अवृञ्जत। यत्।
 कनीयसा। छन्दसा। ज्यायः। छन्दः। अभीति। विशंसतीति वि—शंसति। भ्रातृव्यस्य।
 एव। तत्। लोकम्। वृङ्के। षट्। अख्षराणि। अतीति। रेचयन्ति। षट्। वै। ऋतवः। ऋतून्।
 एव। प्रीणाति। चत्वारि। पूर्वाणि। अवेति। कल्पयन्ति। ४२ (५०) ॥ [४२] ॥ चतुष्पद इति
 चतुः—पदः। एव। पशून्। अवेति। रुन्धे। द्वे इति। उत्तरे इत्युत्—तरे। द्विपद इति द्वि—
 पदः। एव। अवेति। रुन्धे। अनुष्टुभमित्यनु—स्तुभम्। अभि। समिति। पादयन्ति। वाक्।
 वै। अनुष्टुबित्यनु—स्तुप्। तस्मात्। प्राणानामिति प्र—अनानाम्। वाक्। उत्तमेत्युत्—तमा।
 समयाविषित इति समया—विषिते। सूर्यै। षोडशिनः। स्तोत्रम्। उपाकरोतीत्युप—आकरोति।
 एतस्मिन्न। वै। लोके। इन्द्रः। वृत्रम्। अहन्न। साख्यादिति स—अख्यात्। एव। वज्रम्। भ्रातृ-
 व्याय। प्रेति। हरति। अरुणपिशङ्ग इत्यरुण—पिशङ्गः। अश्वः। दख्विणा। एतत्। वै। वज्रस्य।
 रूपम्। समृद्ध्या इति सं—ऋद्ध्यै ॥ [४३] ॥

(लोको विदुषः षोडशी गृह्यते यदुक्थ्ये धाम कल्पयन्ति सप्तचत्वारिंशच्च)

॥ ११ ॥

॥ हरिः ॐ ॥

षष्ठकाण्डे षष्ठः प्रश्नः — पद पाठः — समाप्तः

अनुवाकाः	पञ्चशत्यः
११	४३

ॐ